

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

А.М. Коваленко

«30» серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання іноземних мов

галузь знань **01 Освіта**

Спеціальність **014 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Англійська та німецька
мови)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Англійська та французька
мови)**

перший рівень вищої освіти

Мова навчання **українська**

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології
«30» серпня 2018 р.

Голова

Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Суми – 2018

Розробник:

Подосиннікова Г.І., доцент кафедри германської філології СумДПУ імені А.С.Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ д.ф.н., проф. Школярєнко В.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Перший (бакалаврський)	Нормативна (обов'язкова)	
		Рік підготовки	
3-й		3-й	
Семестр			
V с. – 90 год.		V с. – 90 год.	
VI с. – 120 год.		VI с. – 120 год.	
Лекції			
V с. – 18 год., VI с. – 18 год.		V с. – 6 год., VI с. – 4 год.	
Практичні, семінарські			
V с. – 12 год., VI с. – 12 год.		V с. – 2 год., VI с. – 2 год.	
Лабораторні			
V с. – 8 год., VI с. – 8 год.		V с. – 2 год., VI с. – 2 год.	
Самостійна робота			
V с. – 50 год., VI с. – 80 год.		V с. – 78 год., VI с. – 110 год.	
Консультації			
V с. – 2 год., VI с. – 2 год.		V с. – 2 год., VI с. – 2 год.	
Вид контролю: диференційований залік (V семестр) курсова робота (VI семестр) екзамен (VI семестр)			
Загальна кількість годин – 210			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми підготовки кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальність 014 Середня освіта формування у студентів **фахової професійної компетентності** потребує формування наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності (ЗК):

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів наступних компетентностей, що визначені освітньою програмою.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК-1. Здатність здійснювати аналіз, синтез, оцінювати ситуацію та/або завдання з метою виявити шляхи для розв’язування та випрацювати рішення суперечливих проблем сучасної соціальної дійсності.</p> <p>ЗК-2. Здатність використовувати набуті знання для розуміння проблем з предметної та професійної області.</p> <p>ЗК-3. Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію рідною та іноземною мовою, мати навички адаптації та роботи в команді.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати досягнення інформаційно-комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.</p> <p>ЗК-6. Здатність сумлінно виконувати професійні обов’язки, дотримуватися принципів професійної етики.</p> <p>ЗК-7. Здатність раціонально планувати час на виконання професійних обов’язків.</p> <p>ЗК-8. Здатність генерувати нові ідеї та мотивувати людей на досягнення загальних цілей.</p> <p>ЗК-9. Здатність цінувати та толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність.</p> <p>ЗК-10. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки й соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК-1. Здатність володіти теорією навчання й виховання, методикою викладання іноземних мов, сучасними підходами в навчанні іноземних мов та літератур, застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.</p> <p>ФК-2. Здатність застосовувати основні знання з галузі педагогіки та психології на практиці; використовувати ефективні способи впливу на школярів, урахувати їх вікові й психологічні особливості, створювати й згуртовувати колектив із метою вирішення освітніх завдань та освітніх потреб дітей.</p>

	<p>ФК-3. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії світової літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання іноземної мови й світової літератури.</p> <p>ФК-4. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, у галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.</p> <p>ФК-5. Здатність самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки та соціальної практики.</p> <p>ФК-6. Здатність використовувати чотири види мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань із фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства.</p> <p>ФК-7. Здатність володіти системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів.</p> <p>ФК-10. Здатність використовувати теоретичні знання в галузі на практиці.</p> <p>ФК-11. Здатність оперативно й доцільно включатись у мовленнєву взаємодію, передбачати результати педагогічного спілкування.</p> <p>ФК-12. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання іноземних мов та світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.</p> <p>ФК-13. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з іноземної мови та світової літератури.</p> <p>ФК-14. Здатність орієнтуватись в основних тенденціях, що визначають сучасний стан іншомовної освіти у середніх навчальних закладах, проектувати педагогічну діяльність.</p> <p>ФК-15. Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів, знаходити найбільш ефективні способи впливу на учнів, урахувати їх психологічні особливості, створювати і згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань.</p> <p>ФК-16. Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учнівську аудиторію.</p>
--	---

Програму навчальної дисципліни розроблено з урахуванням матеріалів спільного проекту Британської Ради в Україні та Міністерства освіти і науки України «Шкільний вчитель нового покоління», документу «Нова типова програма «Методика навчання англійської мови» (див. за адресою <http://ngschoolteacher.wix.com/ngscht>).

Зокрема, у робочій програмі використано такі принципи.

1. Методика викладання – ключова дисципліна підготовки майбутніх учителів.

Програма викладання методики розглядається як центральна ланка підготовки вчителя іноземної мови, вона поєднує теоретичні принципи та практику навчання. Головним є застосування знань у конкретних ситуаціях

навчального процесу, а не самі знання. Програма містить характеристику вчителя англійської мови – випускника закладу вищої освіти, ефективна підготовка якого і є основною метою програми.

2. Різноманітність підходів до навчання.

У програмі практичні (семінарські) та лабораторні заняття розглядаються крізь призму інтерактивного навчання з використанням мозкового штурму та групового обговорення практичних проблем, професійних завдань, симуляцій, інтелект-карт, групових проєктів та. Всі ці підходи мають сприяти підвищенню рівня інтерактивності та перетворенню студента на суб'єкт навчального процесу.

Вивчення курсу пов'язане з діяльністю Студентської наукової лабораторії методики навчання іноземних мов і культур, що дає змогу студентам за бажанням виконувати більш складні завдання науково-дослідного та науково-практичного характеру (підготовка досліджень до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, публікація тез доповідей та виступів на конференціях, статей, науково-практичних семінарів, майстер-класів, тренінгів, лекцій тощо).

3. Доповнення курсу методики курсами з практики мови.

Заняття з практичного курсу іноземної мови (3-4 курси), які проводяться паралельно з курсом методики, відображують основні інноваційні принципи програми з методики навчання іноземних мов – інтерактивність, практичну професійну спрямованість, комунікативну орієнтованість тощо.

4. Зв'язок зі шкільною практикою.

Робоча програма передбачає наявність міцних зв'язків між курсом методики та практикою в школі за рахунок виконання спеціально розроблених завдань, які готують студентів до роботи в школі у восьмому семестрі як практикуючих учителів, до обов'язків яких входить проведення повноцінних уроків.

5. Поточне практико-орієнтоване оцінювання протягом курсу.

Завдання для оцінювання розроблені таким чином, щоб підкріплювати процес навчання протягом всього курсу. Результати учіння студентів перевіряються за допомогою практичних завдань до семінарських (практичних) і лабораторних занять і комплексу самостійних робіт. Наприкінці курсу виконані поточні завдання використовуються для укладання портфоліо. Підсумкове оцінювання (екзамен) включає виконання як теоретичних, так і практичних завдань (планування фрагменту уроку, а також розробленого заздалегідь розгорнутого плану-конспекту уроку).

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов» є ефективна методична підготовка вчителя іноземної мови у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), а саме формування у майбутніх вчителів іноземної мови **професійної методичної компетентності** (тобто набуття знань, навичок, умінь, здатності та готовності ефективно навчати іноземної мови в результаті обізнаності у науково обґрунтованих методах,

технологіях, прийомах навчання іноземних мов і культур) та удосконалення іншомовної **професійно-комунікативної компетентності** (тобто подальше набуття та удосконалення знань, навичок, умінь, здатності та готовності практично використовувати виучувану іноземну мову в ситуаціях професійного спілкування).

Завдання вивчення дисципліни «Методика викладання іноземних мов» пов'язані з **професійними функціями**, до виконання яких необхідно підготувати майбутніх учителів іноземних мов, наведено у таблиці.

Комунікативно-навчальна функція (інформаційний, мотиваційно-стимулюючий і контроль-коригуючий компоненти)	Кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності
Виховна функція	Вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, трудового виховання учнів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей ступеня навчання
Розвиваюча функція	Прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі оволодіння іншомовним мовленням
Освітня функція	Допомагати учням в оволодінні уміннями вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе
Гностична функція	Аналізувати свою професійну діяльність і навчальну діяльність учнів, добирати підручники та посібники, прогнозувати труднощі засвоєння учнями мовного / мовленнєвого матеріалу та оволодіння мовленнєвою діяльністю, аналізувати та узагальнювати досвід інших вчителів у галузі навчання іноземних мов, здійснювати експертну оцінку сучасних підручників і навчально-методичних комплексів з іноземних мов; працювати зі спеціальною науково-методичною літературою з метою підвищення професійної кваліфікації
Конструктивно-плануюча функція	Планувати і творчо конструювати навчально-виховний процес у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, здійснювати у комплексі різні види індивідуалізації навчання іноземних мов

Організаторська функція	Реалізовувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів) з урахуванням особливостей ступеня навчання, творчо розв'язувати методичні завдання у процесі навчання і виховання з урахуванням провідних характеристик учнів певного навчального закладу, вносити до планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату, виходячи з цілей навчання іноземної мови в ЗЗСО
-------------------------	---

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення курсу є попередньо набуті знання з наук, які є базовими та суміжними з дисципліною (педагогіка, психологія, лінгвістика, психолінгвістика, соціологія, культурологія, країнознавство, літературознавство, дидактика, географія, історія країни виучуваної мови, логіка тощо), у наслідок чого у студентів сформовані такі здатності.

ФК-1. Здатність володіти теорією виховання й навчання, методикою викладання іноземних мов, сучасними підходами в навчанні іноземних мов, застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.

ФК-2. Здатність застосовувати основні знання з галузі педагогіки та психології на практиці; використовувати ефективні способи впливу на школярів, ураховувати їх вікові й психологічні особливості, створювати й згуртовувати колектив із метою вирішення освітніх завдань та освітніх потреб дітей.

ФК-3. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземних мов, теорії та історії зарубіжної літератури в середніх навчальних закладах, практиці навчання іноземних мов.

ФК-4. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, у галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.

ФК-5. Здатність самостійно опанувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки та соціальної практики.

ФК-6. Здатність використовувати чотири види мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань із фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства.

ФК-7. Здатність володіти системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів.

ФК-10. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії на практиці.

3. Результати навчання за дисципліною

До програмних результатів навчання у межах дисципліни належать наступні.

Знання	<p>ПРЗ-1 ПРЗ-2 ПРЗ-3 ПРЗ-4 ПРЗ-6 ПРЗ-7</p>	<p>ПРЗ-1. Знання закономірностей розвитку особистості, вікових особливостей учнів, їхньої психології та специфіки сімейних стосунків.</p> <p>ПРЗ-2. Знання та усвідомлення принципів, форм, сучасних методів, методичних прийомів навчання предмета в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ-3. Знання та усвідомлення особливостей навчання різних груп учнів, застосування диференціації навчання, організація освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРЗ-4. Знання та усвідомлення сучасних філологічних і дидактичних засад навчання іноземної мови та світової літератури, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.</p> <p>ПРЗ-5. Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризування літературних епох, художніх напрямів, течій, жанрів, стилів, інтерпретація художніх творів класики й сучасності.</p> <p>ПРЗ-6. Знання, усвідомлення та здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання іноземної мови та світової літератури в базовій середній школі .</p> <p>ПРЗ-7. Обізнаність із елементами теоретичного й експериментального дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.</p>
Уміння	<p>ПРУ-1 ПРУ-2 ПРУ-3 ПРУ-4 ПРУ-6</p>	<p>ПРУ-1. Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРУ-2. Уміння застосовування сучасних освітніх технологій та методик формування предметних компетентностей учнів і здійснення самоаналізу ефективності уроків.</p> <p>ПРУ-3. Володіння формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміння відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПРУ-4. Уміння проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРУ-6. Уміння використання гуманістичного потенціалу іноземної мови та світової літератури для формування духовного світу юного покоління України.</p>
Комунікація	<p>ПРК-1 ПРК-2 ПРК-3</p>	<p>ПРК-1. Володіння україномовною та іншомовною комунікативною компетентністю та їх удосконалення.</p> <p>ПРК-2. Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРК-3. Здатність забезпечити діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та світової літератури, та уникати культурних конфліктів, створити умови для міжкультурної комунікації.</p>
Автономія	<p>ПРА-1 ПРА-2 ПРА-3</p>	<p>ПРА-1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРА-2. Відповідальне ставлення до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p>

		ПРА-3. Уміння навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
--	--	--

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні характеристики системи навчання іноземних мов в Україні та основний зміст загальної середньої освіти з навчальної дисципліни «Іноземна мова»;
- основні поняття і категорії методики навчання іноземних мов;
- кваліфікаційні вимоги до вчителя іноземних мов;
- сучасні вимоги до навчально-методичних комплексів з іноземних мов і параметри аналізу таких комплексів;
- основи теорії вправ для навчання іноземних мов;
- сучасні підходи до формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності;
- інноваційні методичні технології навчання іноземних мов;
- основні форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності та її складників: мовних, мовленнєвих, лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей;
- основні організаційні форми реалізації навчально-виховного процесу з навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах;
- основи планування навчально-виховного процесу з іноземної мови у середніх навчальних закладах;

вміти:

- оперувати базовими категоріями та поняттями курсу;
- кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності (*комунікативно-навчальна функція вчителя іноземної мови*);
- вирішувати актуальні завдання морального, культурно-естетичного, трудового виховання учнів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей ступеня навчання (*виховна функція вчителя іноземної мови*);
- прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі оволодіння іншомовним мовленням (*розвиваюча функція вчителя іноземної мови*);
- допомагати учням в оволодінні уміннями вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе (*освітня функція вчителя іноземної мови*);
- аналізувати свою професійну діяльність і навчальну діяльність учнів, добирати підручники та посібники, прогнозувати труднощі засвоєння учнями мовного / мовленнєвого матеріалу та оволодіння мовленнєвою діяльністю, аналізувати та узагальнювати досвід інших вчителів у галузі навчання іноземних мов, здійснювати експертну оцінку сучасних підручників і

навчально-методичних комплексів з іноземних мов (*гностична функція вчителя іноземної мови*);

- планувати і творчо конструювати навчально-виховний процес у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, здійснювати у комплексі різні види індивідуалізації навчання іноземних мов (*конструктивно-плануюча функція вчителя іноземної мови*);

- реалізовувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів) з урахуванням особливостей ступеня навчання, творчо розв'язувати методичні завдання у процесі навчання і виховання з урахуванням провідних характеристик учнів певного навчального закладу, вносити до планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату, виходячи з цілей навчання іноземної мови в конкретному типі навчального закладу (*організаторська функція вчителя іноземної мови*).

- здійснювати самоаналіз ефективності уроків;
- проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовувати співпрацю учнів на уроці;
- використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови для формування духовного світу юного покоління України;
- навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

бути здатним:

- практично використовувати знання закономірностей розвитку особистості, вікових особливостей учнів, їхньої психології у процесі підготовки та проведення уроку іноземної мови;
- демонструвати знання та розуміння принципів, форм, сучасних методів, методичних прийомів навчання предмета в закладах загальної середньої освіти;
- демонструвати знання та розуміння особливостей навчання різних груп учнів, застосування індивідуалізації навчання, організації освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів;
- демонструвати знання та розуміння сучасних психолінгвістичних, філологічних і дидактичних засад навчання іноземної мови, особливостей формування іншомовних навичок і вмінь, використання мовних одиниць у певному контексті;
- демонструвати знання, розуміння та здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання іноземної мови в базовій середній школі;
- демонструвати обізнаність із елементами теоретичного й експериментального освітнього дослідження та методами їхньої реалізації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин / 7 кредитів ECTS.

Розподіл годин / кредитів ECTS за навчальними семестрами: V семестр – 90 годин (3 кредити) , VI семестр – 120 години (4 кредити).

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка рівня теоретичної та практичної підготовки студента визначається з урахуванням оцінок поточного та підсумкового контролю.

Ураховуються також: 1) поточна академічна робота студента, виконання обов'язкових завдань (фрагментів уроків, поточних практичних завдань, плану-конспекту уроку, аналізу уроку), 2) відвідування студентами занять із дисципліни.

Результати навчання оцінюються наступним чином.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	<p>Оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент засвоїв професійно-методичні знання правильно, ґрунтовно, повно та творчо; якісно без помилок виконує практичні методичні завдання; самостійно, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням ступеню навчання, рівня мовленнєвої підготовки учнів, і в результаті реалізації запланованих ним навчальних дій досягнута мета уроку. При цьому:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повністю реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку; 2) методичні прийоми відповідають умовам навчання та поставленим цілям; 3) правильно встановлено послідовність вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; 4) практикант дає чіткі і методично грамотні установки на виконання мовленнєвих дій; 5) правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя; 6) студент веде урок іноземною мовою (раціонально користуючись рідною за необхідністю), практично не робить помилок, помічає помилки учнів і володіє мовленнєвими способами їх виправлення; 7) практикант використовує різні способи активізації всіх учнів на уроці з урахуванням їх вікових особливостей і здійснює індивідуальний підхід до учнів; 8) раціонально поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступеню навчання; 9) студент правильно намічає об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю, в тому числі тестування;

	<p>10) студент уміє викликати інтерес учнів до мовленнєвих дій, що виконуються на уроці;</p> <p>11) грамотно використовує нетехнічні та технічні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовлені;</p> <p>12) епізодично користується конспектом і в ході уроку може скоригувати свою діяльність.</p>
В	<p>Оцінка «добре» ставиться, якщо ставиться, якщо студент засвоїв професійно-методичні знання достатньо правильно, ґрунтовно, повно та творчо; достатньо якісно виконує практичні методичні завдання; студент самостійно, в основному грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням ступеню навчання, рівня мовленнєвої підготовки учнів, і в результаті реалізації запланованих ним навчальних дій мета уроку досягнута в цілому, але план виконаний неповністю. При цьому:</p> <p>1) не до кінця реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку;</p> <p>2) методичні прийоми раціональні, відповідають поставленим цілям та умовам навчання;</p> <p>3) в основному правильно встановлено послідовність вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;</p> <p>4) практикант дає чіткі і методично грамотні установки на виконання мовленнєвих дій;</p>
С	<p>5) встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти, проте не завжди правильно розподіляє час мовлення учнів і вчителя;</p> <p>6) студент веде урок іноземною мовою (раціонально користуючись рідною за необхідністю), іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також виправляє більшість помилок учнів;</p> <p>7) практикант володіє різними способами активізації всіх учнів на уроці, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;</p> <p>8) раціонально поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступеню навчання;</p> <p>9) студент правильно намічає об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю, в тому числі й тестування;</p> <p>10) студент уміє викликати інтерес учнів до більшості видів роботи, що проводяться на уроці;</p> <p>11) використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;</p> <p>12) епізодично користується конспектом протягом уроку і в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.</p>

D	<p>Оцінка «задовільно» ставиться, якщо студент засвоїв професійно-методичні знання недостатньо правильно, ґрунтовно, повно; недостатньо якісно виконує практичні методичні завдання; недостатньо самостійно та ґрамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив цілі, етапи, методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них, без урахування ступеню навчання і рівня мовленнєвої підготовки учнів, і в результаті виконання запланованих ним навчальних дій мета уроку досягнута неповністю. При цьому:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) не до кінця реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку; 2) методичні прийоми часто нераціональні, не відповідають меті;
E	<ol style="list-style-type: none"> 3) порушено послідовність вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; 4) студент недостатньо чітко дає установки на виконання учнями мовленнєвих дій; 5) значно порушується розподіл часу на мовлення учнів і вчителя; 6) студент часто переходить на рідну мову протягом уроку, робить мовні помилки і не помічає в багатьох випадках помилок учнів; 7) недостатньо володіє способами активізації учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них; 9) нераціонально використовує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи; 10) студент неправильно намічає об'єкти контролю і критерії їх оцінювання, використовує одноманітні прийоми контролю; 11) не уміє викликати інтерес до деяких видів роботи на уроці; 12) студент мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам; 13) студент постійно користується конспектом і не може скоригувати свою діяльність у ході уроку.
FX	<p>Оцінка «незадовільно» (з можливістю повторного складання) ставиться, якщо студент засвоїв професійно-методичні знання недостатньо правильно, ґрунтовно, повно; недостатньо якісно виконує практичні методичні завдання; недостатньо самостійно та ґрамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, неадекватно намітив цілі, етапи, методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них, без урахування ступеню навчання і рівня мовленнєвої підготовки учнів, і в результаті виконання запланованих ним навчальних дій мета уроку не досягнута. При цьому:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) не реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку;

Підсумковий контроль: V семестр – диференційований залік, VI семестр – екзамен.

Об'єктом контролю на екзамені є рівень засвоєння теоретичних знань та сформованості професійно-методичних умінь, набутих студентами в результаті вивчення курсу методики за V-VI семестри.

Завдання (етапи) курсового екзамену.

1. Бесіда з екзаменатором, в ході якої перевіряється:

а) глибина теоретичних знань з питання, визначеного в екзаменаційному білеті, а також з інших розділів програми курсу методики, володіння фаховою термінологією,

б) вміння творчо використовувати набуті знання при вирішенні практичних методичних завдань.

2. Захист плану-конспекту уроку англійської мови (одного із трьох планів-конспектів, розроблених студентом до екзамену – за вибором викладача), що дозволяє визначити рівень сформованості професійно-методичних навичок студента, володіння гностичними, комунікативно-навчальними, конструктивно-планувальними та організаційними вміннями.

Зразок екзаменаційного білету.

1. Методика викладання іноземних мов як навчальна дисципліна, освітня технологія та наука. Сучасні методи освітніх досліджень в методиці. Система навчання іноземних мов в Україні. Професіограма учителя іноземної мови.

2. Розробіть фрагмент уроку англійської мови (завдання додається).

3. Захист розробленого розгорнутого плану-конспекту уроку.

Оцінка рівня теоретичної та практичної підготовки студента за результатами екзамену.

Оцінка рівня теоретичної та практичної підготовки студента визначається з урахуванням оцінок по кожному з етапів екзамену. Ураховуються також: 1) поточна академічна робота студента, виконання обов'язкових завдань (фрагментів уроків, поточних практичних завдань, плану-конспекту уроку, аналізу уроку), 2) відвідування студентами занять із дисципліни.

Оцінка **“відмінно”** виставляється за правильне, ґрунтовне, повне та творче висвітлення теоретичних питань, визначених в екзаменаційному білеті, а також питань екзаменатора, за якісне виконання практичних методичних завдань.

Оцінка **“добре”** виставляється за правильне, але недостатньо розгорнуте, ґрунтовне та творче висвітлення теоретичних питань, визначених в екзаменаційному білеті, а також питань екзаменатора, за не зовсім якісне (з поодинокими негрубими помилками) виконання практичних методичних завдань.

Оцінка **“задовільно”** виставляється за, у цілому, правильне висвітлення питань, визначених в екзаменаційному білеті, а також питань екзаменатора, але при цьому відповідь студента відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем та недостатньо якісним виконанням практичного методичного завдання.

Оцінка “**незадовільно**” виставляється за неправильну, неповну відповідь, відсутність систематизованих міцних знань з питань курсу методики, за неякісне виконання практичного методичного завдання.

Теоретичні питання та приклади практичних завдань до екзамену з методики навчання іноземних мов знаходяться у робочій папці з дисципліни в методичному кабінеті кафедри.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання у межах курсу є: екзамен, залік, тести, контрольні роботи, усні доповіді, усне опитування, проекти, створення інтелект-карт, розроблення вправ і фрагментів уроків, презентації результатів виконаних завдань тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи методики навчання іноземних мов і система навчання іноземних мов в Україні.

1. Сучасна європейська освітня парадигма та навчання іноземних мов в Україні. Професіограма вчителя іноземної мови.
2. Методика навчання іноземних мов як наука. Сучасні методи освітніх досліджень у методиці.
3. Сучасна система формування іншомовної комунікативної компетентності.

Розділ 2. Психолінгвістичні основи навчання іноземних мов.

1. Психолінгвістична характеристика мовленнєвої діяльності іноземною мовою.
2. Мотивація навчання іноземних мов.
3. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності.
4. Контроль та оцінювання сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.

Розділ 3. Актуальні методи та технології навчання іноземних мов і культур.

1. Тема 1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур.
2. Тема 2. Інтенсивне навчання іноземних мов.
3. Тема 3. Огляд історії методів навчання іноземних мов.

Розділ 4. Формування мовної компетентності на уроках іноземної мови.

1. Формування іншомовної лексичної компетентності.
2. Формування іншомовної граматичної компетентності.
3. Формування іншомовної фонетичної компетентності.
4. Формування іншомовної компетентності в техніці читання.
5. Формування іншомовної компетентності в техніці письма.

Розділ 5. Формування мовленнєвої компетентності на уроках іноземної мови.

1. Формування іншомовної компетентності в читанні.
2. Формування іншомовної компетентності в аудіюванні.
3. Формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні.
4. Формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні.
5. Формування іншомовної компетентності в писемному мовленні.

Розділ 6. Формування лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей на уроках іноземної мови.

1. Формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності учнів.

2. Формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності та розвиток навчальної автономії учнів.

Розділ 7. Організація та планування процесу навчання іноземних мов у сучасній школі.

1. Сучасний урок іноземної мови: вимоги, типи та структура, планування, аналіз.
2. Особливості навчання іноземної мови на різних ступенях. Молодша та профільна школа.
3. Індивідуалізація навчання іноземних мов.
4. Самостійна та позакласна робота з іноземної мови у сучасній школі.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
Лекції		Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.	Лекції		Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.
У семестр											
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи методики навчання іноземних мов і система навчання іноземних мов в Україні.											
Тема 1. Сучасна європейська освітня парадигма та навчання іноземних мов в Україні. Професіограма вчителя іноземної мови.	3	1	-	-		2					
Тема 2. Методика навчання іноземних мов як наука. Сучасні методи освітніх досліджень у методиці.	4	1	-	-		4					
Тема 3. Сучасна система формування іншомовної комунікативної компетентності.	6	2	2	-		2					
Разом за розділом 1	14	4	2	-		8					
РОЗДІЛ 2. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов											
Тема 1. Психолінгвістична характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування іноземною мовою.	8	2	2	-		4					
Тема 2. Мотивація навчання іноземних мов.	8	-	-	-		8					
Тема 3. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності.	8	2	2	-		4					
Тема 4. Контроль та оцінювання сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	5	2	1			2					

Разом за розділом 2	29	6	5			18							
РОЗДІЛ 3. Актуальні методи та технології навчання іноземних мов і культур													
Тема 1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур.	5	-	-	-		5							
Тема 2. Інтенсивне навчання іноземної мови.	5	-	-	-		5							
Тема 3. Огляд історії методів навчання іноземних мов.	5	-	-	-		5							
Разом за розділом 2	15	-	-	-		15							
РОЗДІЛ 4. Формування мовної компетентності на уроках іноземної мови													
Тема 1. Формування іншомовної лексичної компетентності.	8	2	2	2		2							
Тема 2. Формування іншомовної граматичної компетентності.	8	2	2	2		2							
Тема 3. Формування іншомовної фонетичної компетентності.	6	2	-	2		2							
Тема 4. Формування іншомовної компетентності в техніці читання.	5	1	1	1		2							
Тема 5. Формування іншомовної компетентності в техніці письма.	5	1	1	1		2							
Разом за розділом 4	32	8	6	8		10							
Усього годин за V семестр	90	18	12	8		50							
VI семестр													
РОЗДІЛ 5. Формування мовленнєвої компетентності на уроках іноземної мови													
Тема 1. Формування іншомовної компетентності в читанні.	7	2	1	1		3							2
Тема 2. Формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	7	2	1	1		3							2
Тема 3. Формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні.	7	2	1	1		4							2
Тема 4. Формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні.	6	1	1	1		3							2
Тема 5. Формування іншомовної компетентності в писемному мовленні.	7	1	2	-		4							2
Разом за розділом 5	44	8	6	4		20							10
РОЗДІЛ 6. Формування лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей на уроках іноземної мови													
Тема 1. Формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності та розвиток	10	2	2	1		5							

навчальної автономії учнів. Європейський мовний портфель учнів.													
Тема 2. Формування іншомовної лінгвосціокультурної компетентності учнів.	10	2	2	1		5							
Разом за розділом 6	20	4	3	2		10							
РОЗДІЛ 7. Організація та зпланування процесу навчання іноземних мов у сучасній школі													
Тема 1. Сучасний урок іноземної мови: вимоги, типи та структура, планування, аналіз.	9	2	1	2		4							
Тема 2. Особливості навчання іноземної мови на різних ступенях. Молодша та профільна школа.	7	2	1	-		4							
Тема 3. Індивідуалізація навчання іноземних мов.	5	1	-	-		4							
Тема 4. Самостійна, автономна, позакласна робота з іноземної мови у сучасній школі.	5	1	-	-		4							
Разом за розділом 7	26	6	2	2		20							
Курсова робота з дисципліни	30	-	-	-		30							
Усього годин за VI семестр	120	18	12	8		80							
Загальна кількість годин	168	36	24	16		130							

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
V семестр			
1	Сучасна європейська освітня парадигма та навчання іноземних мов в Україні. Професіограма вчителя іноземної мови. Методика навчання іноземних мов як наука.	1 1	
2	Базисні категорії методики навчання іноземних мов. Сучасна система формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.	2	
3	Психолінгвістична характеристика мовленнєвої діяльності. Мотивація навчання іноземних мов.	1 1	
4	Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності.	2	
5	Контроль та оцінювання сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	2	
6	Формування іншомовної лексичної компетентності.	2	
7	Формування іншомовної граматичної компетентності.	2	

8	Формування іншомовної фонетичної компетентності.	2	
9	Формування іншомовної компетентності в техніці читання. Формування іншомовної компетентності в техніці письма.	1 1	
		Усього:	18
VI семестр			
1	Формування іншомовної компетентності в читанні.	2	
2	Формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	2	
3	Формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні.	2	
4	Формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні.	2	
5	Формування іншомовної компетентності в писемному мовленні.	2	
6	Формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності учнів.	2	
7	Формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності та розвиток навчальної автономії учнів.	2	
8	Сучасний урок іноземної мови: вимоги, типи, структура, планування, аналіз.	2	
9	Особливості викладання іноземних мов на різних ступенях. Молодша та профільна школа.	2	
		Усього:	18
		Усього за курс:	36

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
V семестр			
1	Базисні категорії методики навчання іноземних мов. Сучасна система формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.	2	
2	Психолінгвістичні засади навчання іншомовного спілкування. Мотивація навчання іноземних мов.	1 1	
3	Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності. Контроль сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	1 1	
4	Формування іншомовної лексичної компетентності.	2	
5	Формування іншомовної граматичної компетентності.	2	

6	Формування іншомовної компетентності в техніці читання. Формування іншомовної компетентності в техніці письма.	1 1	
Усього:		12	
VI семестр			
1	Формування іншомовної компетентності в читанні та аудіюванні.	2	
2	Формування іншомовної компетентності в діалогічному та монологічному мовленні.	2	
3	Формування іншомовної компетентності в писемному мовленні. Європейський мовний портфель учнів.	1 1	
4	Формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності та розвиток навчальної автономії учнів.	2	
5	Формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності учнів.	2	
6	Урок іноземної мови: вимоги, типи та структура, планування, аналіз.	1 1	
Усього:		12	
Усього за курс:		24	

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
V семестр			
1	Формування іншомовної лексичної компетентності.	2	
2	Формування іншомовної граматичної компетентності.	2	
3	Формування іншомовної фонетичної компетентності.	2	
4	Формування іншомовної компетентності в техніці читання. Формування іншомовної компетентності в техніці письма.	1 1	
Усього:		8	
VI семестр			
1	Формування іншомовної компетентності учнів у читанні та аудіюванні.	1 1	
2	Формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні. Формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів.	1 1	
3	Формування іншомовної компетентності в монологічному та писемному мовленні.	1 1	

	Формування навчально-стратегічної компетентності учнів.		
4	Особливості планування уроку іноземної мови на різних ступенях навчання.	2	
	Усього:	8	
	Усього за курс:	16	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
V семестр			
1	Методика викладання іноземних мов як наука. Методи дослідження у методиці. Професійна підготовка вчителя іноземних мов.	10	
2	Мотивація навчання іноземних мов.	10	
3	Контроль та оцінювання сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	10	
4	Формування іншомовної фонетичної компетентності.	10	
5	Проектна робота: Огляд методів і технологій навчання іноземних мов.	10	
	Усього:	50	
VI семестр			
1	Формування іншомовної компетентності у писемному мовленні.	10	
2	Аналіз уроку іноземної мови. «Фотографія» уроку.	10	
3	Індивідуалізація навчання іноземних мов. Самостійна та позакласна робота з іноземної мови.	10	
4	Курсова робота з дисципліни	50	
	Усього:	80	
	Усього за курс:	130	

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Формування англомовної граматичної / лексичної компетентності з використанням мобільних додатків в учнів 6-го класу закладу загальної середньої освіти.
2. Формування компетентності в англомовному монологічному мовленні (монолог-повідомлення) на засадах гейміфікації (7-ий клас школи з поглибленим вивченням іноземних мов).
3. Формування компетентності в англомовному писемному мовленні з використанням автентичних відеоматеріалів (7-ий клас школи з поглибленим вивченням іноземних мов).

4. Формування компетентності в англомовному писемному мовленні з використанням блогів (9-ий клас школи з поглибленим вивченням іноземних мов).
5. Використання пам'яток у формуванні англомовної орфографічної компетентності учнів 4-го класу школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
6. Формуванні англомовної лексичної компетентності з використанням інтелект-карт в учнів 1-го класу школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
7. Формування англомовної лексичної компетентності з використанням автентичних художніх текстів фентезі в учнів 7-го класу школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
8. Формування англомовної граматичної компетентності з використанням джазових наспівів в учнів 4-го класу школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
9. Формування англомовної лексичної компетентності з використанням веб-квесту в учнів 3-го класу школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
10. Формування англомовної навчально-стратегічної компетентності учнів з використанням мовного портфелю (6-ий клас школи з поглибленим вивченням іноземних мов).
11. Створення позитивної навчальної мотивації у процесі формування вмінь англійського діалогічного мовлення (8-ий клас школи з поглибленим вивченням іноземних мов).

7. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / Бігич О.Б. та ін. / за заг. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2016. – 402 с.
3. Курсова робота з методики викладання іноземних мов: посібник / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої, С.В.Гапонової. – К.: Ленвіт, 2003. – 96 с.
4. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов: посібник Бігич О.Б. та ін.; під кер. С.Ю.Ніколаєвої та В.В.Черниш. – К.: Ленвіт, 2003. – 250 с.
5. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2016. – 402 с.
6. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь. – М.: АСТ: Астрель: Хранитель, 2008. – 746 с.

7. Brown H. Douglas. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. 6th ed. – Pearson ESL, 2007. – 491 p.
8. Harmer J. How to Teach English: An introduction to the practice of English language teaching. – Harlow: Addison Wesley Longman Limited, 1998. – 198 p.
9. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. – Harlow: Longman, Pearson Education Limited, 2001. – 371 p.

Допоміжні

1. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: навч. посібник / О.Б.Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
2. Бориско Н.Ф. Сам себе методист, или советы изучающему иностранные языки: пособие / Н.Ф.Бориско. – К.: Изд. фирма ИНКОС, 2001. – 267 с.
3. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: пособие для студентов / Н.Д.Гальскова, Н.И.Гез. – М.: Академия, 2008. – 335 с.
4. Гез Н.И. История зарубежной методики преподавания иностранных языков: учебн. пособие / [Н.И.Гез, Г.М.Фролова]. – М.: Изд. центр «Академия», 2008. – 256 с.
5. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / науковий ред. С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
6. Зеня Л.Я. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до навчання іноземних мов учнів профільної школи: моногр. / Л.Я.Зеня. – Горлівка: Вид-во ГДПШМ, 2011. – 436 с.
7. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с. (Б-ка учителя иностр.языка)
8. Ильин И.П. Психология для педагогов: учебн. пособие / Е.П.Ильин. – СПб: Питер, 2012. – 638 с.
9. Квасова О.Г. Основы тестування іншомовних навичок і вмінь: [навч. посібник]. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
10. Коньшева А.В.Современные методы обучения английскому языку / А.В.Коньшева. – 3-е изд. – Минск: ТетраСистемс, 2005. – 176 с.
11. Коряковцева Н.Ф. Теория обучения иностранным языкам: продуктивные образовательные технологии / Н.Ф.Коряковцева. – М.: Изд. центр «Академия», 2010. – 192 с.
12. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій (схеми та таблиці) / Бігич О.Б., та ін.; під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2011. – 344 с.
13. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / Бігич О.Б. та ін. / під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2000. – 319 с.
14. Морська Л. І. Англійська мова (10-й рік навчання, профільний рівень) (English (Year 10): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – Тернопіль: Астон, 2018. — 280 с.

15. Морська Л.І. Англійська мова (9-й рік навчання) (English Year 9): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів . – Тернопіль: Астон, 2017. – 280 с.

16. Навчальна програма «Іноземні мови» для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів 1-4 класи. _- Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/inozemna-mova-poyasnyvalna-znz-sznz-1-4-klas-belyaeva-xarchenko-finalna-zv.pdf>

17. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

18. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>

19. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.

20. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та ін.]. – К.: Вид.центр «Академія», 2010. – 327 с. - https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf

21. Паршикова О.О. Формування основ міжкультурної комунікативної компетентності в учнів початкової школи в процесі навчання німецької мови / О.О.Паршикова // Іноземні мови. – 2018. – № 1. – С. 3-8.

22. Пассов Е.И., Кузовлева Н.Е. Урок иностранного языка. – Москва, «ГЛОССА-ПРЕСС», Ростов-на-Дону, «Феникс», 2010. – 638 с. https://fileskachat.com/file/24157_7df814b14ce390e29076237620e51aa3.html

23. Подосиннікова Г.І. Методична характеристика інтерактивного навчання іноземних мов // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2012. – Вип. 3. – С. 196-208.

24. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник для студентів. / Ніколаєва С.Ю. та ін.; під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 298 с.

25. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (на матеріалі англійської мови): посібник / Бігич О.Б., та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої та Г.С.Бадалянц. – К.: Ленвіт, 2001. – 296 с.

26. Практикум з методики викладання німецької мови у середніх навчальних закладах: посібник. / кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2007. – 288 с.

27. Практикум з методики викладання французької мови у середніх навчальних закладах (модульний курс): посібник. / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2006. – 430 с.

28. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. – К.: Вид-во Ф.С.К., 2004. – 192 с.
29. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч.посібник. – К.: Ленвіт, 2005. – 208 с.
30. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам: продвинутый курс: пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е.Н.Соловова. – 2-е изд. – М.: АСТ: Астрель, 2010. – 272 с.
31. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С.Ю.Ніколаєва, Г.Е.Борецька, Н.В.Майер, О.М.Устименко, В.В.Черниш та ін. – К.: Ленвіт, 2015. – 444 с.
32. Тарнопольський О. Б. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі / О. Б. Тарнопольський, С. П. Кожушко, М. Р. Кабанова // Іноземні мови. – 2018. – №3. – С. 15-22. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN>
33. Хон Р.Л. Педагогическая психология: принципы обучения / Р.Л.Хон. – М.: Деловая книга, 2002. – 736 с.
34. Щукин А.Н. Методика обучения речевому общению на иностранном языке: учебн. пособие / А.Н.Щукин. – М.: Изд-во ИКАР, 2011. – 454 с.
35. Arends R.I. Classroom Instruction and Management. – Boston: McGraw-Hill, 1997. – 307 p.
36. Brown H. Douglas. Language assessment: Principles and classroom practices. – White Plains, NY: Pearson Education, 2004. – 324 p.
37. Brown H. Douglas. Principles of Language Learning and Teaching. 5th Edition. – Pearson Education, 2006. – 410 p.
38. Brown J. D. Testing in language programs: A comprehensive guide to English language assessment. – New York: McGraw-Hill, 2005. – 307 pp.
39. Common European Framework of References for Language Learning, Teaching, Assessment. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. – 260 p.
40. Krashen S.D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. – Hemel Hempstead: Prentice-Hall Int., 2004. – 202 p.
41. Littlewood W. Communicative Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2007. – 108 p.
42. Richards J.C., Rogers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge University Press, 1991. – 170 p.
43. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. – Oxford University Press, 2001. – P. 9-97.
44. Wallen N.E., Fraenkel J.R. Educational Research: a Guide to the Process. – Mahah: Lawrence Erlbaum Associates, 2001. – 548 p.
45. Williams M., Burden R. Psychology for Language Teachers: a Social Constructivist Approach. – Cambridge: Cambridge University Press, 1997. – 240 p.

Інформаційні ресурси

- <http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56> – сайт Міністерства освіти та науки України: дошкільна та середня освіта
- <http://osvita.ua/doc/files/news/87/8793/im.pdf> – навчальні програми для

середніх навчальних закладів з предмету «Іноземна мова»

<http://www.coe.int> – офіційний сайт Ради Європи (див.: Common European Framework of Reference for Languages)

<http://www.twirpx.com/file/612403/> – Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – сайт МОН України

<http://methods.knlu.kiev.ua> – сайт кафедри методики Київського національного лінгвістичного університету

<http://www.britishcouncil.org.ua> – сайт Британської Ради в Україні

www.goethe.de/ins/ua/kie/ukindex.htm – сайт Гете Інститут в Україні

<http://www.eun.org> – європейська шкільна мережа

<http://fl.knlu.edu.ua> – сайт журналу «Іноземні мови» (Вид-во КНЛУ)

<http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/> – сайт журналу «Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія» (Вид-во КНЛУ)

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальна програма передбачає використання технічних засобів навчання: мультимедійного обладнання, мультимедійних презентацій, аудіофонограм, відеофонограм, персональних комп'ютерів (для самостійної роботи) тощо.